

Rijkswaterstaat
Ministry of Infrastructure
and Water Management

EU Bodemstrategie

Pluk de vruchten van een gezonde bodem voor mens, voedsel, natuur en klimaat

Margot de Cleen mmv Co Molenaar

NBV

25 maart 2022

Gezonde bodem als pijler onder 3 grote opgaven

Healthy soils as a solution for the **biodiversity crisis**

Healthy soils for the **circular economy** and to **fight pollution**

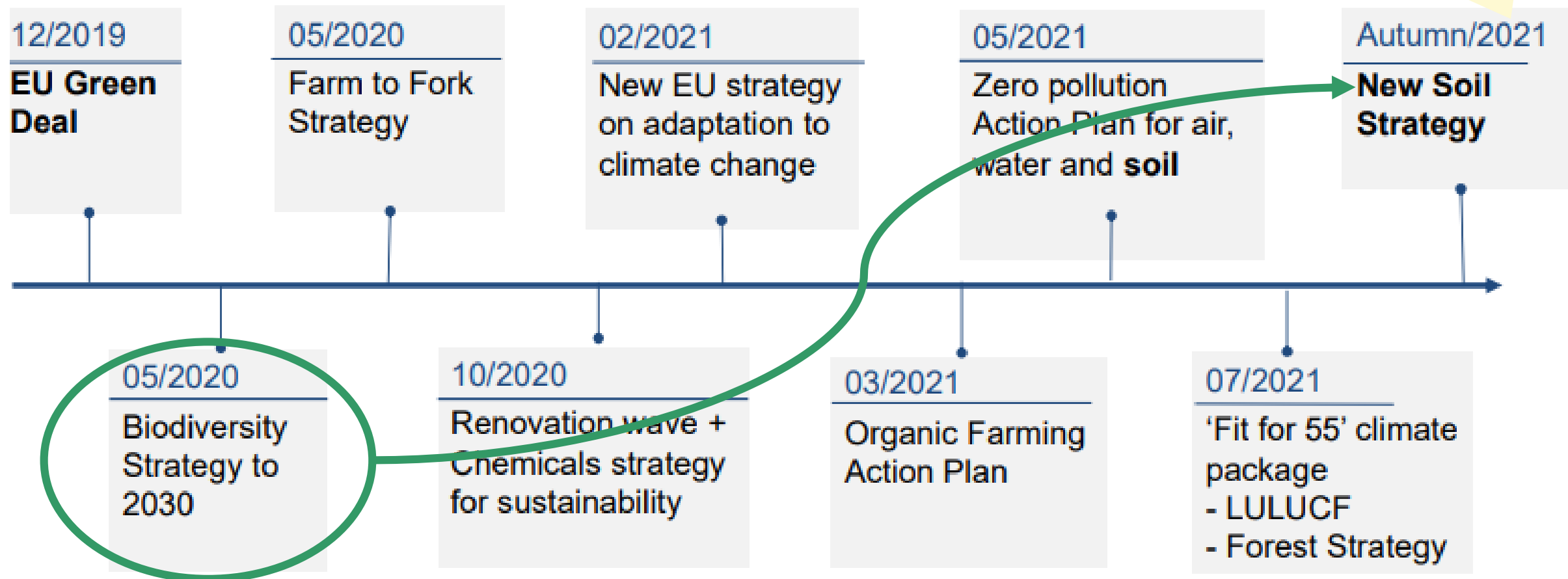
Healthy soils as a solution to fight and adapt to **climate change**

Bron: [Mackaycartoons.net](https://www.mackaycartoons.net/)

EU Green Deal: main deliverables relevant for soil

Gepubliceerd op
17 november
2021

De EU Visie voor bodem:

Tegen 2050 verkeren alle bodemecosystemen in de EU in een gezonde toestand en zijn ze dus veerkrachtiger

- Bescherming, duurzaam gebruik en herstel van de bodem is dan normaal.
- Gezonde bodems dragen bij aan:
 - klimaatneutraliteit en veerkracht om klimaatverandering op te vangen,
 - een schone en circulaire (bio)economie, zonder verlies aan biodiversiteit,
 - Bescherming van de menselijke gezondheid,
 - Het stoppen van woestijnvorming en het ongedaan maken van landdegradatie

Vraag aan u: Wat is een gezonde toestand van de bodem?

- Wanneer bodems een goede chemische, biologische en fysische conditie hebben?
- Wanneer bodems zoveel mogelijk ecosysteemdiensten kunnen leveren?
- Anders?

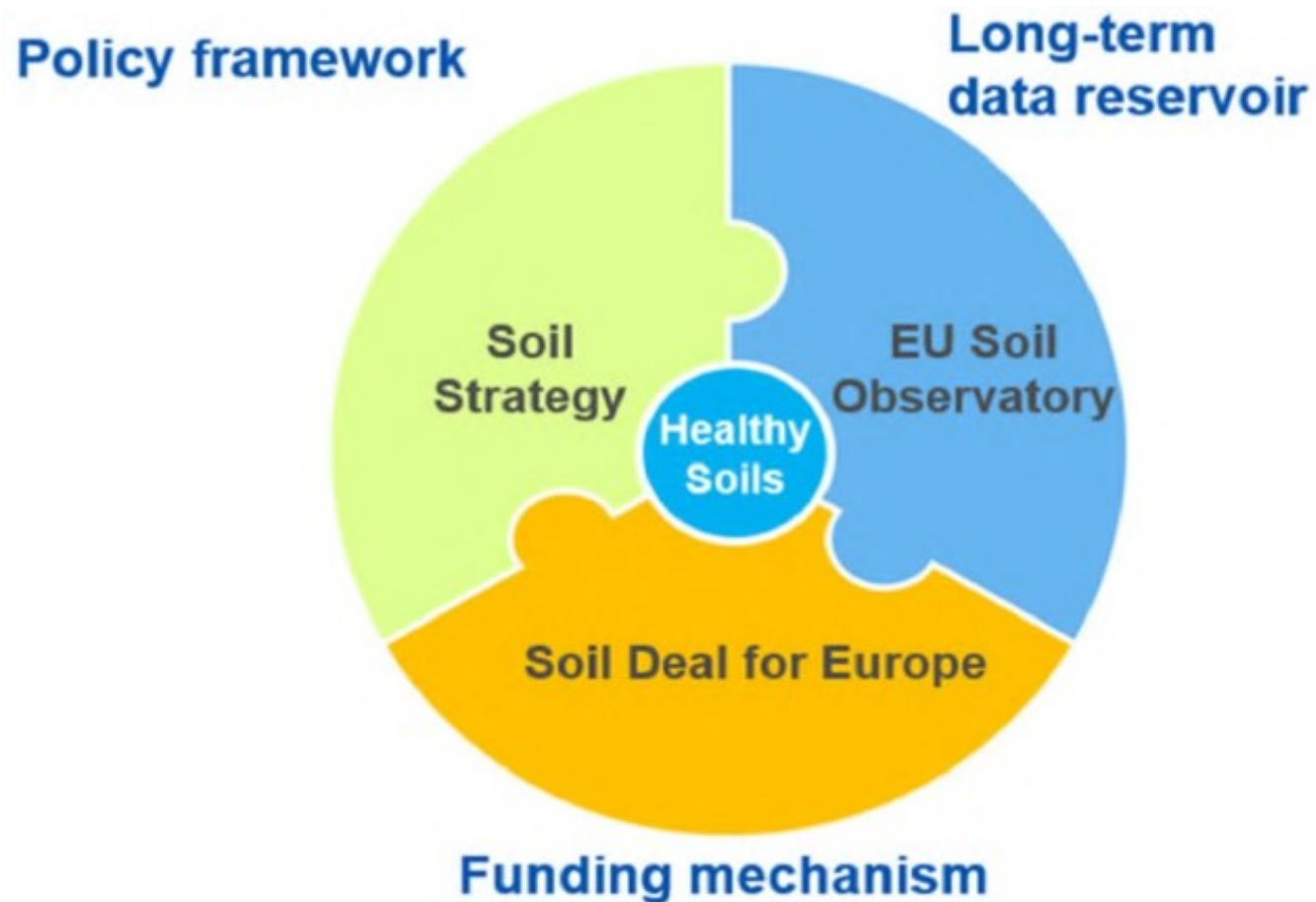
EU Soil Strategy: belangrijkste doelen

Middel-lange termijn doelen voor 2030, lange-termijn doelen 2050

- Realiseer **land degradatie-neutraliteit** in 2030
- Voortgang in **identificatie en sanering** van verontreinigde locaties en agendeer diffuse verontreiniging (2030)
- Verhoogde inspanning om de **bodemvruchtbaarheid** te beschermen en **erosie** tegen te gaan (2030)
- Beschermen en handhaven van **bodembiodiversiteit** (2030)
- Verhoging van **het organische stof** en herstel van koolstofrijke ecosystemen (2030, 2050 klimaatneutraal)
- Agendeer verwoestijning (2030)
- Verminder de "land take", stedelijke versnippering en afdekking om in 2050 **no net land take** te bereiken
- **Bodemverontreiniging** is beheerst, geen bedreiging voor mens en natuur (2050)

EU Soil Strategy: drievoudige aanpak

Een samenhangend instrumentarium voor bodem

Een Bodemrichtlijn in 2023: de 'Soil Health Law'

Onderwerpen voor SHL:

- een bodempaspoort voor vrijkomende grond
- een definitie voor het onttrekken van land (no net land take),
- een rapportageplicht over de voortgang in het beheer van bodemverontreiniging
- de introductie van een certificaat voor grondtransacties (bij verkoop van een perceel)

Impact assessment

Waar moet de SHL een antwoord op geven?

Wat is proportioneel?

Wat valt onder de subsidiariteit?

Wat is haalbaar?

Welke positie kiest NL?

'that forthcoming binding targets on nature restoration and other measures to halt environmental degradation could not be solved through market mechanisms, only by tougher regulation'

Frans Timmermans at IUCN

Doel: Draagt bij aan verbetering van de digitale kennis, monitoring en onderzoek inzake bodem.

Er zijn werkgroepen opgericht met als doel:

- 1) Ondersteuning van de uitvoering en de uiteindelijke werking van het EUSO
- 2) Ontwikkeling van de EUSO kennisbasis
- 3) Tegemoet komen aan beleidgestuurde behoeften

Soil Pollution

Soil Biodiversity

Data Integration

Integrated Soil Monitoring

Soil Erosion

Mission: A Soil Deal For Europe

Doel

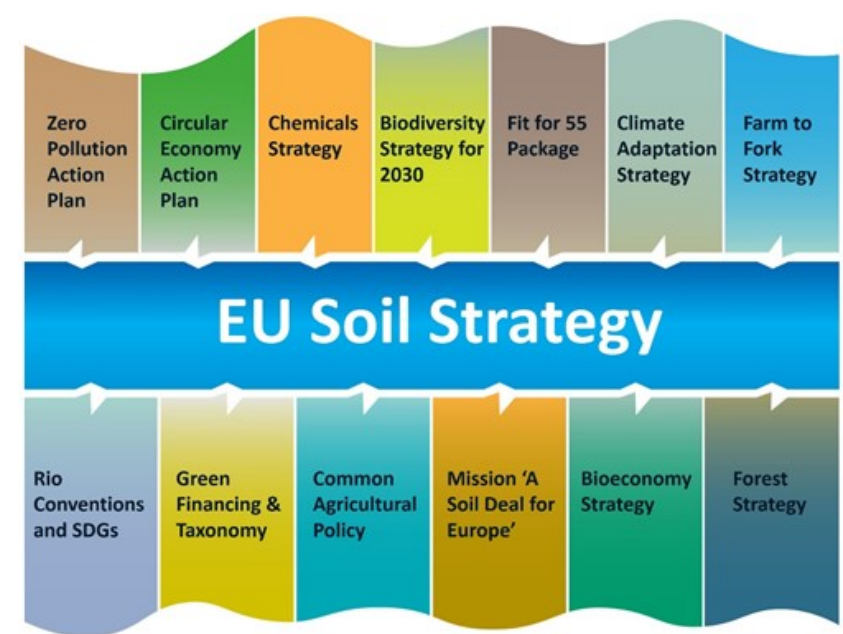
- Vorm effectieve **partnerschappen** voor bodembescherming en -herstel in verschillende sectoren en gebieden
- Draag bij aan duurzame land- en bosbouw, gezonde en veilige voedselsystemen, klimaatbestendigheid, biodiversiteit, een schone omgeving, levendige plattlandsgebieden en andere doelen uit **de Green Deal**
- Werk mee aan de EU-ambitie om **mondiale** verbintenissen te leggen, met name de **SDG's**

Hoe:

- Door financiering van een ambitieus **onderzoeks- en innovatieprogramma** met een sterke sociaalwetenschappelijke component
- Door het opzetten van een effectief netwerk van **100 'living labs' en 'light houses'** voor co-creatie van kennis en toetsen in de praktijk
- Door het ontwikkelen van een **geharmoniseerd** kader voor **bodemmonitoring** in Europa
- Door mensen **bewust te maken** van het vitale belang van de bodem

Voor de discussie:

- **Definitie** doelen bodemrichtlijn en gezonde bodem
 - Goede chemische, biologische en fysische conditie
 - Voorzien in zoveel mogelijk esd
- Wat is een goede **schaal** om bodemgezondheid op vast te stellen?
- Moet/kan het **gebruik** van een bodem een plaats krijgen in het bepalen van bodemgezondheid?

If you take care of
the soil, the soil'll
take care of you!

Dank voor jullie aandacht!

Margot.de.cleen@rws.nl